३१.] प्रयोगः । किम्भूतोऽग्निः सवित्रा देवेन प्रेरकेण परमेश्वरेण सह सजूः । जुषी प्रीतिसेवनयोः । जोषणं जूः समाना जूः प्रीतिर्यस्यासौ सजूः । तथा इन्द्रवत्या रात्र्या इन्द्रेण देवेनोपेतया रात्रिदेवतया सजूः समानप्रीतिः । तथा जुषाणोऽस्मासु प्रीतियुक्तः । य उक्तगुणवानग्निर्देवस्तस्मै स्वाहा हूयमानमिदं द्रव्यं दत्तम् । प्रातः सूर्य उच्यते । अग्निमन्त्रवदयं सूर्यमन्त्रो व्याख्येयः । पूर्वार्धे रात्रिदेवतायाः स्थाने उषोदेवता योजनीया ॥ १० ॥

IV. उपप्रयन्तोऽअध्वरं मन्त्रं वोचेमाग्नये ।

आरेऽअस्मे च शृण्वते ॥ ११ ॥

का° [8. १२. १-३.] सायमाहुत्याऽऽहुतायां यजमानोऽग्नी उपतिष्ठते वात्सप्रेण न वा तिस्रस्त्रिरुपप्रयन्तो [११.] ऽस्य प्रत्नां [१६.] परि ते [३६.] चित्रावसविति [१८ b.] चेति । आहवनीयगार्हपत्यावग्नी उपप्रयन्तो अध्वरमित्यारभ्य सुपोषः पोषैरित्यन्तं [३७ a.] बृहदुपस्थानं देवदृष्टं । तत्राद्ये द्वे आग्नेय्यौ गायत्र्यौ क्रमेण गोतमविरूपाभ्यामपि दृष्टे ॥ आहवनीयोपस्थानमन्त्रा आदौ । वयमनुष्ठातारोऽग्नयेऽग्न्यर्थं मन्त्रं मननेन त्राणकरं शब्दसमूहं वोचेम । उच्याम । किम्भूता वयम् । अध्वरं यज्ञमुपप्रयन्तः उपगच्छन्तः । किम्भूतायाग्नये आरे दूरे अस्मे अस्माकं समीपे इति शेषः शृण्वते दूरे समीपे चास्मदीयं वाक्यं श्रोतुमुद्युक्ताय ॥ वोचेमेति वक्तेराशीर्लिङि परस्मैपदोत्तमबहुवचने परे लिङ्याशिष्यङिति [पा° ३. १. ८६.] अङ् । यासुट् अतो येयः [पा° ७. २. ८०.] वच उम् [पा° ७. ४. २०.] छन्दस्युभयथेति [पा° ३. ४. ११७.] सार्वधातुकत्वाल्लिङः सलोपोऽनल्यस्येति [पा° ७. २. ७९.] सलोपः । यलोपः । वोचेम ॥ अस्मे सुपां सुलुगिति [पा° ७. १. ३९.] शेआदेश आत्मः ॥ ११ ॥

अग्निर्मूर्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयम् ।

अपाꣳ रेताꣳसि जिन्वति ॥ १२ ॥

अयमग्निः अपां रेतांसि जिन्वति द्युलोकाद्वृष्टिरूपेण पतन्तीनामपां रेतांसि साराणि व्रीहियवादिरूपेण परिणतानि जिन्वति । जिन्वतिः प्रीतिकर्मा प्रीणय-